

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Юридичний факультет
Кафедра історії та теорії держави і права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Котляр Ю.В.

“25” 10 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Спеціальність 081 «Право»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Завідувач кафедри спеціальності
Гарант освітньої програми
Декан юридичного факультету
Г.В.О. Директор НН ІПО
Начальник НМВ

Валецька О.В.
Лісна І.С.
Ткаля О.В.
Коваль А.А.
Січко Д.С.
Каблуча І.В.
Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Актуальні проблеми трудових відносин в сучасний період	
Галузь знань	08 Право	
Спеціальність	081 Право	
Спеціалізація (якщо є)	Відсутня	
Освітня програма	«Право»	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	V-VI	
Навчальний рік	2022-2023	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	III	IV-V
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3.5 кредити / 105годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	24 год. лекцій 24 год. семінарських занять 57 год. самостійної роботи студентів	6 год. лекцій 6 год. семінарських занять 93 год. самостійної роботи студентів
Відсоток аудиторного навантаження	46%	11%
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	Залік (III семестр / V триместр)	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми регулювання трудових відносин в сучасний період» є вдосконалення та поглиблення знань про сучасний стан правових норм, які регулюють трудові та інші відносини, тісно пов'язані з ними, тенденції їх розвитку та практику застосування; сучасні зміни у трудовому законодавстві, зумовлені воєнним станом; знань основних засад і принципів функціонування інститутів трудового права..

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: опанування студентами шостого року навчання поглибленого засвоєння основних засад трудового права, особливо актуальних проблем регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану.

Передумови вивчення дисципліни: важливий аспект викладання даної дисципліни базується на знаннях, вміннях та навичках зі спеціальних дисциплін, таких як «Конституційне право України», «Трудове право», «Адміністративне право» тощо.

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- основні теоретичні положення доктрини трудового права в сучасний період;
- актуальні тенденції змін у трудовому законодавстві;
- правовий статус основних суб'єктів трудового права;
- виникнення, зміни, припинення трудових правовідносин та введення обліку страхового стажу в електронному вигляді;
- державний контроль та нагляд за дотриманням трудового законодавства, види відповідальності при порушенні чинного законодавства, колективних договорів, угод, трудових договорів;
- порядок розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів, аналіз судової практики щодо їх розв'язання;

Вміти:

- визначити зміст трудових відносин, особливості трудових відносин в умовах воєнного стану, а також приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях невизначеності правових норм ;
- тлумачити чинне законодавство, колективні угоди, колективні договори, трудові договори та надавати; обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;
- застосовувати чинне законодавство про працю ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;
- розробляти проекти колективних угод, колективних договорів і інших локальних правових актів, трудових договорів, процесуальних документів та активно спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня ;

Згідно з Стандартом вищої освіти України, галузь знань – 08 Право, спеціальність – 081 «Право» (Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 17.08.2020 р. № 1053) після вивчення дисципліни «Актуальні проблеми регулювання трудових відносин в сучасний період» студент здобуває:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 3	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК 8	Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з

	експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
СК 6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
СК 10	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
СК 15	Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Програмні результати навчання	
ПРН 1	1.Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
ПРН 6	6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи
ПРН 8	8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацювати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
ПРН 13	13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
ПРН 14	14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Трудове право України у системі національного права в сучасний період	2	2	6
2	Правове регулювання колективних договорів та угод	2	2	6
3	Актуальні проблеми виникнення, зміни, припинення трудових відносин	2	2	6
4	Види трудових договорів	2	2	6
5	Новели у правовому регулюванні робочого часу та часу відпочинку	2	2	6
6	Актуальні проблеми регулювання заробітної плати	2	2	6
7	Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності	4	4	6
8	Захист трудових прав окремих категорій працівників	2	2	6
9	Судова практика щодо вирішення трудових спорів	4	4	6
10	Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану	2	2	3
	Всього за курсом	24	24	57

Заочна форма

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Трудове право України у системі національного права в сучасний період			9
2	Правове регулювання колективних договорів та угод	2	2	9
3	Актуальні проблеми виникнення, зміни, припинення трудових відносин			9
4	Види трудових договорів	2	2	9
5	Новели у правовому регулюванні робочого часу та часу відпочинку			9
6	Актуальні проблеми регулювання заробітної плати			9
7	Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності			9
8	Захист трудових прав окремих категорій працівників			10
9	Судова практика щодо вирішення трудових спорів			10
10	Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану	2	2	10
	Всього за курсом	6	6	93

4.1. План лекцій

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	Лекція 1: Трудове право України у системі національного права в сучасний період 1. Трудове право – провідна галузь права у системі національного права. 2. Напрямки реформування трудового права на сучасному етапі. 3. Трудове право ЄС та стан відповідності трудового права України європейським соціальним стандартам.
2	Лекція 2: Правове регулювання колективних договорів та угод 1. Соціальний діалог в Україні. 2. Сторони та зміст колективних договорів та угод. 3. Законодавче закріплення посилення захисту працівників у сфері колективних трудових відносин. 4. Соціальний діалог на рівні ЄС.
3	Лекція 3: Актуальні проблеми виникнення, зміни, припинення трудових відносин 1. Дотримання принципу рівного ставлення та недискримінації на робочому місці. 2. Професія, кваліфікація, професійні стандарти. 3. Мобінг: поняття, види, відповідальність. 4. Новели щодо припинення трудових відносин та захист трудових прав працівників при припиненні трудових відносин. 5. Гарантії у разі припинення трудових відносин в ЄС.
4	Лекція 4: Види трудових договорів 1. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування. 2. Трудова мобільність та працевлаштування за трудовим договором в ЄС. 3. Захист персональних даних працівників в ЄС та можливості імплементації цих норм в Україні.
5	Лекція 5: Новели у правовому регулюванні робочого часу та часу відпочинку 1. Робочий час та особливі режими робочого часу. 2. Новели часу відпочинку в сучасний період. 3. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку в ЄС.
6	Лекція 6. Актуальні проблеми регулювання заробітної плати 1. Державне та договірне регулювання оплати праці. 2. Захист права працівників на оплату праці. 3. Правове регулювання оплати праці в ЄС.
7	Лекція 7: Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності 1. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності. 2. Захист прав працівників при накладенні дисциплінарної відповідальності. 3. Проблеми реформування інституту трудової дисципліни.
8	Лекція 8. Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності 1. Поняття, види матеріальної відповідальності працівника. 2. Підстави притягнення працівника до матеріальної відповідальності. 3. Аналіз судової практики у справах про відшкодування матеріальної відповідальності.

9	<p>Лекція 9: Захист трудових прав окремих категорій працівників</p> <ol style="list-style-type: none"> Захист трудових прав працюючих жінок, осіб із сімейними обов'язками, неповнолітніх та осіб з інвалідністю. Право на працю осіб з інвалідністю в ЄС. Професійна безпека та охорона здоров'я працівників в ЄС.
10	<p>Лекція 10: Судова практика щодо вирішення трудових спорів</p> <ol style="list-style-type: none"> Процесуальні особливості розгляду трудових спорів в судах. Особливості судового розгляду окремих категорій трудових спорів.
11	<p>Лекція 11: Судова практика щодо вирішення трудових спорів</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Медіація як альтернатива судовому розгляду трудових спорів.
12	<p>Лекція 12: Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану. Трудові права (в контексті соціальних прав) в Україні під час війни.

4.2. План семінарських занять

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	<p>Семінарське заняття 1: Трудове право України у системі національного права в сучасний період</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> Трудове право – провідна галузь права у системі національного права. Напрямки реформування трудового права на сучасному етапі. Трудове право ЄС та стан відповідності трудового права України європейським соціальним стандартам. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Які особливості встановлення факту трудових відносин визначено у Постанові Верховного Суду від 08.12.2022 у справі №461/734/21 (провадження №61-7317св22). Відмінність у примусовій та обов'язковій праці на підставі аналізу Довідника із застосування статті 4 Європейської конвенції з прав людини – заборона рабства та примусової праці. Знайдіть приклади рішень Європейського Суду з прав людини щодо примусової праці (2-3 приклади). Трудова мобілізація в умовах воєнного стану: чи можна вважати це примусовою працею. Відповідь обґрунтуйте.
2	<p>Семінарське заняття 2: Правове регулювання колективних договорів та угод</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> Соціальний діалог в Україні. Сторони та зміст колективних договорів та угод. Законодавче закріплення посилення захисту працівників у сфері колективних трудових відносин. Соціальний діалог на рівні ЄС. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Проаналізуйте Постанову ВС від 07.07.2022 р. у справі № 240/11059/19 та визначте, чи є зміною істотних умов праці умови, визначені у трудовому договорі. Визначте особливості колективного оскарження на підставі аналізу Додаткового

	<p>протоколу до Європейської соціальної хартії, який передбачає систему колективного оскарження. Від 09.11.1995 р. Та Дайджесту практики Європейського комітету з соціальних прав.</p> <p>3. На підставі аналізу діяльності Національної служби посередництва та примирення визначте статистику виникнення колективних трудових спорів щодо невиконання або неукладення колективних договорів за різні роки та наведіть 2-3 приклади конкретних колективних спорів.</p> <p>Робота з кейсом Фабула справи На приватному підприємстві “Альфа”, на якому працює 23 особи, виникла така проблемна ситуація: з січня поточного року (умовно це мирний час) роботодавець почав виплачувати заробітну плату нижче, ніж вказано у колективному договорі (а саме, тарифну ставку I розряду встановив на рівні прожиткового мінімуму, хоча у колективному договорі встановлено на рівні мінімальної заробітної плати). Директор мотивував це рішення складним фінансовим становищем і на вимогу профспілки повернути встановлену норму відмовив. Як діяти профспілці в цій ситуації? У відповіді розкрийте наступні питання: Чи можуть бути застосовані заходи щодо запобігання виникнення колективного трудового спорі? І ким саме? Розробіть наказ про взяття на облік стану соціально-трудова відносин підприємства “Альфа”. Які примирні процедури можна провести? Яка процедура прийняття рішення про колективний трудовий спір та його реєстрація? Як створюється робоча комісія і який термін її дії? Чи можливо створити трудовий арбітраж? Хто буде входити до нього? Чи можливе проведення страйку і яких умов необхідно дотримуватися при його організації та проведенні? Письмові рекомендації найманим працівникам.</p> <p>Відповіді повинні бути розгорнутими з посиланням на нормативну базу. Як цю ситуацію вирішити в умовах воєнного стану.</p>
3	<p>Семінарське заняття 3: Актуальні проблеми виникнення, зміни, припинення трудових відносин Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дотримання принципу рівного ставлення та недискримінації на робочому місці. 2. Професія, кваліфікація, професійні стандарти. 3. Мобінг: поняття, види, відповідальність. 4. Новели щодо припинення трудових відносин та захист трудових прав працівників при припиненні трудових відносин. 5. Гарантії у разі припинення трудових відносин в ЄС. <p>Практичне завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте Постанову ВС № 345/2935/21 від 12.10.2022 та визначте характеристику робочого місця працівника. 2. Визначте особливості звільнення працівника у разі скорочення чисельності або штату відповідно до Постанови ВС від 13.12.2022 по справі № 608/2424/20. 3. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо звільнення та щодо змін істотних умов праці. 4. Підготуйте позов до суду щодо поновлення на роботі та виплати заробітної плати за час вимушеного прогулу з підстав звільнення за п.3 або 4 ст. 20 КЗпП.
4	<p>Семінарське заняття 4: Види трудових договорів Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування. 2. Трудова мобільність та працевлаштування за трудовим договором в ЄС. 3. Захист персональних даних працівників в ЄС та можливості імплементації цих норм в Україні.

	<p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На підставі Постанови Третього апеляційного адміністративного суду від 27.10.2022 р. визначте особливості укладення трудового договору під час пандемії. 2. Проаналізуйте особливості звільнення при закінченню строку контракту відповідно до Постанови Верховного Суду від 26.10.2022 у справі №454/2628/19 (провадження №61-12115св21). 3. Домашня праця та працівники “гіг-економіки” в Україні у Висновках Європейського комітету з соціальних прав 2020 р. по Україні. 4. Відповідно до Закону України “Про стимулювання розвитку цифрової економіки” від 15.07.2021 р. № 1667- IX гіг-контракт є цивільним договором, але окремі науковці вважають, що він тяготеє до трудового договору. Як Ви вважаєте? Відповідь обґрунтуйте. 5. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо трансформації строкових трудових договорів у безстрокові.
5	<p>Семінарське заняття 5: Новели у правовому регулюванні робочого часу та часу відпочинку</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Робочий час та особливі режими робочого часу. 2. Новели часу відпочинку в сучасний період. 3. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку в ЄС. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості реалізації права на відпустку по догляду за дитиною на період карантину відповідно до Постанови Великої Палати від 08.06.2021 р. по справі № 487/8206/18. 2. Проаналізуйте законопроект № 8313 Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування надання та використання відпусток та визначте актуальність/неактуальність запропонованих змін. 3. Особливості регулювання простою та можливість скасування простою відповідно до рішення Святошинського районного суду м. Києва від 20.09.2022 р. по справі № 759/8512/21. 4. Поняття нічний працівник відповідно до Директиви 2003/88/єс Європейського парламенту і Ради від 4 листопада 2003 року про деякі аспекти організації робочого час та закріплення такого терміну в законодавстві України.
6	<p>Семінарське заняття 6. Актуальні проблеми регулювання заробітної плати</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне та договірне регулювання оплати праці. 2. Захист права працівників на оплату праці. 3. Правове регулювання оплати праці в ЄС. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які особливості проведення індексації несплаченої заробітної плати відповідно до Постанови Верховного Суду від 10.11.2022 у справі №607/2071/17 (провадження №61- 2752св19). 2. Проаналізуйте реалізацію права працівника на виплату вихідної допомоги відповідно до Постанови Верховного Суду від 30.11.2022 у справі №569/8168/19 (провадження №61- 20855св21). 3. Знайдіть приклади рішень Європейського Суду з прав людини щодо порушення прав працівників на оплату праці. 4. Економічне обґрунтування встановлення мінімальної заробітної плати та індексації доходів населення (з використанням наукових досліджень економістів).
7	<p>Семінарське заняття 7: Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Правове регулювання дисциплінарної відповідальності.

	<p>2. Захист прав працівників при накладенні дисциплінарної відповідальності. 3. Проблеми реформування інституту трудової дисципліни.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Особливості звільнення за прогул відповідно до Постанови Верховного Суду від 08.12.2022 у справі №686/14032/20 (провадження №61-7414св22). 2. Можливість оскарження та скасування догани відповідно до Постанови Хмельницького апеляційного суду від 09.06.2022 р. по справі № 686/3944/21. 3. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо дисциплінарного звільнення.</p>
8	<p>Семінарське заняття 8. Аналіз правового регулювання дисциплінарної та матеріальної відповідальності</p> <p>Усна відповідь</p> <p>1. Поняття, види матеріальної відповідальності працівника. 2. Підстави притягнення працівника до матеріальної відповідальності. 3. Аналіз судової практики у справах про відшкодування матеріальної відповідальності.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Визначте особливості притягнення роботодавця до матеріальної відповідальності за незаконне звільнення або переведення працівника на іншу роботу відповідно до Постанови Верховного Суду від 19.12.2022 у справі №686/11075/21 (провадження №61-3135св22). 2. Стягнення моральної шкоди згідно з Постановою Верховного Суду від 16.11.2022 у справі №501/2645/17 (провадження №61- 5089св22). 3. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо притягнення працівника до матеріальної відповідальності (2 приклади).</p>
9	<p>Семінарське заняття 9: Захист трудових прав окремих категорій працівників</p> <p>Усна відповідь</p> <p>1. Захист трудових прав працюючих жінок, осіб із сімейними обов'язками, неповнолітніх та осіб з інвалідністю. 2. Право на працю осіб з інвалідністю в ЄС. 3. Професійна безпека та охорона здоров'я працівників в ЄС.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Згідно з Постановою Великої Палати ВС від 14.12.2022 р. у справі № 130/3548.21 визначте особливості відсторонення від роботи через відсутність щеплення від COVID – 19. 2. Особливості застосування ч. 3 ст. 184 КЗпП України у Постанові Верховного Суду від 09.11.2022 у справі №127/15014/20 (провадження №61-20340св21). 3. На підставі аналізу, підготовленому консультантом Ради Європи Богданом Мойсою Право на працю осіб з інвалідністю в проекті Закону України «Про працю» 2708 та альтернативних законопроектів (2708-1, 2708-2), визначте напрямки реформування законодавства щодо осіб з інвалідністю. 4. Відповідно до Висновків Європейського комітету з соціальних прав 2019 р. по Україні визначте, які проблеми висвітлені щодо прав дітей та молоді, працюючих жінок та працівників із сімейними обов'язками.</p>
10	<p>Семінарське заняття 10: Судова практика щодо вирішення трудових спорів</p> <p>Усна відповідь</p> <p>1. Процесуальні особливості розгляду трудових спорів в судах. 2. Особливості судового розгляду окремих категорій трудових спорів.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Розгляньте спірне питання щодо строків поновлення на роботі працівника за рішенням суду відповідно до Постанови Полтавського апеляційного суду від 29.06.2022 р. № 531/2308/21.</p>

	<p>2. Постанова Верховного Суду від 21.12.2022 у справі №347/2024/21 (провадження №61- 10117св22) щодо застосування дисциплінарного стягнення – визначте особливості процедури накладення дисциплінарного стягнення.</p> <p>3. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо незаконних звільнень.</p>
11	<p>Семінарське заняття 11: Судова практика щодо вирішення трудових спорів Усна відповідь</p> <p>1. Особливий порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. 2. Медіація як альтернатива судовому розгляду трудових спорів.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Визначте особливості припинення повноважень голови правління акціонерного товариства згідно з Постановою Верховного Суду від 09. 11.2022 у справі №761/25659/21 (провадження №14- 4цс22). 2. Відповідно до добірки відповідей на найпоширеніші питання щодо оцінювання результатів діяльності держслужбовців Національного агентства України з питань державної служби від 04.10.2022 визначте: чи правомірно виставити держслужбовцю відмінну оцінку, якщо в звітному періоді на нього було накладено дисциплінарне стягнення? 3. Особливості перевищення влади або службових повноважень- судова практика Постанова ВС у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 22.07.2022 р. по справі № 580/2689/20.</p>
12	<p>Семінарське заняття 12: Особливості трудових відносин в умовах воєнного стану Усна відповідь</p> <p>1. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану. 2. Трудові права (в контексті соціальних прав) в Україні під час війни.</p> <p>Практичне завдання:</p> <p>1. Проаналізуйте роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції щодо застосування положень Закону України “Про запобігання корупції” стосовно дотримання обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності в умовах воєнного стану та визначте: категорії осіб, яких стосуються та не стосуються особливості застосування обмежень; допустимість суміщення військової служби з іншою оплачуваною роботою; можливість зайняття іншою оплачуваною роботою або підприємницькою діяльністю особами, дію договору з якими призупинено. 2. Особливості звільнення під час воєнного стану відповідно до рішення Жовтневого районного суду м. Кривий Ріг Дніпропетровської області від 10.08.2022 р. у справі № 212/2478/22. 3. Проаналізуйте першу та другу редакцію Закону України “Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану”. Які зміни відбулися та чим визначені такі зміни (у тому числі і економічними підставами)?</p>

4.Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	<p>Лекція 2: Правове регулювання колективних договорів та угод</p> <p>1. Соціальний діалог в Україні. 2. Сторони та зміст колективних договорів та угод.</p>

	3. Законодавче закріплення посилення захисту працівників у сфері колективних трудових відносин. 4. Соціальний діалог на рівні ЄС.
2	Лекція 4: Види трудових договорів 1. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування. 2. Трудова мобільність та працевлаштування за трудовим договором в ЄС. 3. Захист персональних даних працівників в ЄС та можливості імплементації цих норм в Україні.
3	Лекція 10: Судова практика щодо вирішення трудових спорів 1. Процесуальні особливості розгляду трудових спорів в судах. 2. Особливості судового розгляду окремих категорій трудових спорів.

4.2. План семінарських занять

Заочна форма

№	Тема заняття / план
1	<p>Семінарське заняття 2: Правове регулювання колективних договорів та угод</p> <p>Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> Соціальний діалог в Україні. Сторони та зміст колективних договорів та угод. Законодавче закріплення посилення захисту працівників у сфері колективних трудових відносин. Соціальний діалог на рівні ЄС. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Проаналізуйте Постанову ВС від 07.07.2022 р. у справі № 240/11059/19 та визначте, чи є зміною істотних умов праці умови, визначені у трудовому договорі. Визначте особливості колективного оскарження на підставі аналізу Додаткового протоколу до Європейської соціальної хартії, який передбачає систему колективного оскарження. Від 09.11.1995 р. Та Дайджесту практики Європейського комітету з соціальних прав. На підставі аналізу діяльності Національної служби посередництва та примирення визначте статистику виникнення колективних трудових спорів щодо невиконання або неукладення колективних договорів за різні роки та наведіть 2-3 приклади конкретних колективних спорів. <p>Робота з кейсом</p> <p>Фабула справи</p> <p>На приватному підприємстві “Альфа”, на якому працює 23 особи, виникла така проблемна ситуація: з січня поточного року (умовно це мирний час) роботодавець почав виплачувати заробітну плату нижче, ніж вказано у колективному договорі (а саме, тарифну ставку I розряду встановив на рівні прожиткового мінімуму, хоча у колективному договорі встановлено на рівні мінімальної заробітної плати). Директор мотивував це рішення складним фінансовим становищем і на вимогу профспілки повернути встановлену норму відмовив. Як діяти профспілці в цій ситуації? У відповіді розкрийте наступні питання:</p> <p>Чи можуть бути застосовані заходи щодо запобігання виникнення колективного трудового спору? І ким саме? Розробіть наказ про взяття на облік стану соціально-трудова відносин підприємства “Альфа”. Які примирні процедури можна провести? Яка процедура прийняття рішення про колективний трудовий спір та його реєстрація? Як створюється робоча комісія і який термін її дії? Чи можливо створити</p>

	<p>трудоий арбітраж? Хто буде входити до нього? Чи можливе проведення страйку і яких умов необхідно дотримуватися при його організації та проведенні? Письмові рекомендації найманим працівникам.</p> <p>Відповіді повинні бути розгорнутими з посиланням на нормативну базу. Як цю ситуацію вирішити в умовах воєнного стану.</p>
2	<p>Семінарське заняття 4: Види трудових договорів Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування. 2. Трудова мобільність та працевлаштування за трудовим договором в ЄС. 3. Захист персональних даних працівників в ЄС та можливості імплементації цих норм в Україні. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На підставі Постанови Третього апеляційного адміністративного суду від 27.10.2022 р. визначте особливості укладення трудового договору під час пандемії. 2. Проаналізуйте особливості звільнення при закінченні строку контракту відповідно до Постанови Верховного Суду від 26.10.2022 у справі №454/2628/19 (провадження №61-12115св21). 3. Домашня праця та працівники “гіг-економіки” в Україні у Висновках Європейського комітету з соціальних прав 2020 р. по Україні. 4. Відповідно до Закону України “Про стимулювання розвитку цифрової економіки” від 15.07.2021 р. № 1667- IX гіг-контракт є цивільним договором, але окремі науковці вважають, що він тяготіє до трудового договору. Як Ви вважаєте? Відповідь обґрунтуйте. 5. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо трансформації строкових трудових договорів у безстрокові.
3	<p>Семінарське заняття 10: Судова практика щодо вирішення трудових спорів Усна відповідь</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процесуальні особливості розгляду трудових спорів в судах. 2. Особливості судового розгляду окремих категорій трудових спорів. <p>Практичне завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розгляньте спірне питання щодо строків поновлення на роботі працівника за рішенням суду відповідно до Постанови Полтавського апеляційного суду від 29.06.2022 р. № 531/2308/21. 2. Постанова Верховного Суду від 21.12.2022 у справі №347/2024/21 (провадження №61- 10117св22) щодо застосування дисциплінарного стягнення – визначте особливості процедури накладення дисциплінарного стягнення. 3. В Єдиному реєстрі судових рішень знайдіть приклади судових рішень щодо незаконних звільнень.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Денна форма

1. Самостійна робота

Наукова доповідь готується з обов’язковим розглядом дискусійного в науці питання з викладенням власної точки зору на дану проблему, яка підтверджується належними аргументами. Студентам надається можливість самостійно обрати тему доповіді за змістом дисципліни, яка має бути актуальною та дискусійною. *Доповідь*: передбачає поглиблене вивчення студентом окремого питання з курсу дисципліни та виконання

короткого письмового огляду обраної теми із зазначенням використаної літератури.; за виконання доповіді студент може отримати максимально 10 балів.

Теми доповідей:

1. Трудові права працюючих акціонерів.
2. Особливості регулювання праці працівників, які працюють у фізичних осіб за трудовим договором.
3. Трудова правосуб'єктність державних службовців.
4. Співвідношення законодавства про працю, угод, колективного договору, трудового договору.
5. Історико-правові аспекти виникнення колективних договорів.
6. Міжнародні стандарти у сфері зайнятості.
7. Працевлаштування за допомогою посередницьких організацій.
8. Працевлаштування за кордоном: законодавча база та особливості в період воєнного часу.
9. Міжнародні стандарти трудових прав людини у конвенціях та рекомендаціях МОП.
10. Відмінність між відстороненням від роботи, призупиненням та припиненням трудового договору.
11. Правові наслідки незаконного переведення та звільнення працівників.
12. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників.
13. Трудовий договір про дистанційну та надомну роботу.
14. Реформування заробітної плати у сучасних умовах.
15. Історико-правове становлення інституту заробітної плати.
16. Відмінність заробітної плати від винагороди за цивільно-правовими договорами.
17. Захист заробітної плати в сучасний період і пропозиції щодо вдосконалення.
18. Досвід країн Європи у сфері захисту прав працівника на оплату праці.
19. Види заохочень згідно Статутів та Положень про дисципліну.
20. Система стимулювання праці у зарубіжних країнах.
21. Види заохочень у контрактах.
22. Характеристика додаткових заходів за порушення трудової дисципліни.
23. Міжнародні стандарти у сфері охорони праці.
24. Форми здійснення підготовки і підвищення кваліфікації кадрів безпосередньо на виробництві.
25. Пільги для працівників, які навчаються у вищих навчальних закладах освіти та аспірантурі.
26. Вирішення трудових спорів особливих категорій працівників (судів, прокурорів).

2. Додаткові види самостійної роботи (необов'язкові).

1. Тези доповіді на студентську наукову конференцію.

Студенти за бажанням обирають науково-практичну або наукову конференцію, самостійно, або, консультуючись з викладачем, формулюють тему доповіді з актуальних питань застосування юридичної техніки.

Тези доповіді повинні бути оригінальним авторським рукописом, мати наукову новизну, відповідати напряму роботи конференції і оформлені відповідно до вимог, які висуваються організатором у інформаційному повідомленні.

2. Участь у заходах неформального навчання.

Студенти обирають самостійно, або за рекомендацією викладача, навчальний курс на доступних платформах (EdEra, Prometheus тощо) відповідно тематиці навчальної дисципліни, узгоджують захід і тему з викладачем, а після закінчення курсу надають сертифікату про участь у відповідних заходах.

Заочна форма

Самостійна робота на заочній формі передбачає виконання контрольної роботи, виконання якої є **обов'язковим** (включає теоретичні питання та практичне завдання) та написання тез доповіді для участі у науковій конференції та участь у заходах неформального навчання (за бажанням).

«0» варіант контрольної роботи

Варіант 0

1. Напрямки реформування трудового права на сучасному етапі.
2. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування.
3. Судова практика щодо відшкодування матеріальної шкоди працівником роботодавцю.
4. Постанова Верховного Суду від 21.12.2022 у справі №347/2024/21 (провадження №61- 10117св22) щодо застосування дисциплінарного стягнення – визначте особливості процедури накладення дисциплінарного стягнення.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / MozillaFirefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet; Система електронного навчання Moodle 3.9; Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, маркери).

5. Підсумковий контроль

Семестровий залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час семінарських занять. До підсумкового контролю у вигляді заліку студент допускається, якщо не має заборгованості, виконав навчальний план дисципліни, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх

передбачених видів аудиторних робіт (семінарських занять), самостійної роботи відповідно до умов визначення рейтингу, набрав у семестрі певну кількість балів: для заліку не менше 30 балів.

Триместровий залік (заочна форма) – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентами навчального матеріалу на підставі результатів виконання ними завдань і певних видів роботи під час семінарських занять та контрольної роботи. До підсумкового контролю у вигляді заліку студент допускається, якщо не має заборгованості, виконав навчальний план дисципліни, що передбачає обов'язкове позитивне оцінювання всіх передбачених видів аудиторних робіт (семінарських занять), самостійної роботи та контрольної роботи відповідно до умов визначення рейтингу, набрав у триместрі певну кількість балів: для заліку не менше 30 балів.

При відмінному складанні заліку студент отримує 30 балів.

Перелік питань, які виносяться на екзамен:

1. Трудове право – провідна галузь права у системі національного права.
2. Напрямки реформування трудового права на сучасному етапі.
3. Трудове право ЄС та стан відповідності трудового права України європейським соціальним стандартам.
4. Соціальний діалог в Україні.
5. Сторони та зміст колективних договорів.
6. Сторони та зміст колективних угод.
7. Законодавче закріплення посилення захисту працівників у сфері колективних трудових відносин.
8. Соціальний діалог на рівні ЄС.
9. Дотримання принципу рівного ставлення та недискримінації на робочому місці.
10. Професія, кваліфікація, професійні стандарти.
11. Мобінг: поняття, види, відповідальність за вчинення.
12. Новели щодо припинення трудових відносин та захист трудових прав працівників при припиненні трудових відносин.
13. Гарантії у разі припинення трудових відносин в ЄС.
14. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування: надомна робота.
15. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування: дистанційна робота.
16. Нові види трудових договорів: поняття та особливості застосування: трудовий договір з нефіксованим робочим часом.
17. Трудова мобільність та працевлаштування за трудовим договором в ЄС.
18. Захист персональних даних працівників в ЄС та можливості імплементації цих норм в Україні.
19. Робочий час та його види.

20. Особливі режими робочого часу.
21. Новели часу відпочинку в сучасний період.
22. Законодавчі зміни у сфері відпусток.
23. Правове регулювання робочого часу в ЄС.
24. Правове регулювання часу відпочинку в ЄС
25. Державне регулювання оплати праці.
26. Договірне регулювання оплати праці.
27. Мінімальна заробітна плата та особливості її встановлення.
28. Захист права працівників на оплату праці.
29. Судовий захист права працівника на оплату праці.
30. Правове регулювання оплати праці в ЄС.
31. Заохочення в трудових відносинах.
32. Правове регулювання дисциплінарної відповідальності.
33. Дисциплінарна відповідальність окремих категорій працівників.
34. Захист прав працівників при накладенні дисциплінарної відповідальності.
35. Проблеми реформування інституту трудової дисципліни.
36. Дисциплінарні звільнення.
37. Аналіз судової практики у справах про притягнення до дисциплінарної відповідальності.
38. Поняття, види матеріальної відповідальності працівника.
39. Підстави притягнення працівника до матеріальної відповідальності.
40. Процедура притягнення до матеріальної відповідальності.
41. Визначення розміру шкоди.
42. Особливості матеріальної відповідальності роботодавця.
43. Відшкодування моральної шкоди в трудових відносинах.
44. Аналіз судової практики у справах про відшкодування матеріальної відповідальності.
45. Захист трудових прав працюючих жінок.
46. Захист трудових прав осіб із сімейними обов'язками.
47. Захист трудових прав неповнолітніх.
48. Захист трудових прав осіб з інвалідністю.
49. Право на працю осіб з інвалідністю в ЄС.
50. Професійна безпека та охорона здоров'я працівників в ЄС.
51. Процесуальні особливості розгляду трудових спорів в судах.
52. Медіація як альтернатива судовому розгляду трудових спорів.
53. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану: робочий час.
54. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану: час відпочинку.
55. Особливості організації трудових відносин в умовах воєнного стану: призупинення трудового договору.
56. Особливості оплати праці в умовах воєнного стану.
57. Особливості звільнення в умовах воєнного стану.
58. Особливості гарантій діяльності профспілок в умовах воєнного стану.

59. Трудові права (в контексті соціальних прав) в Україні під час війни.
60. Спрощений режим регулювання трудових відносин.

Максимальна кількість балів за залік – 30. Заліковий білет містить 2 теоретичних питання. Розгорнута відповідь на 1 питання (з відповідями на додаткові уточнюючі питання) оцінюється макс. 15 балів:

<i>Відповідь на питання залікового білету</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
<i>1 питання</i>	<i>15</i>
<i>2 питання</i>	<i>15</i>
<i>Всього</i>	<i>30</i>

Зразок залікового білету:

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

Спеціальність 081 «Право»

Семестр II

Навчальна дисципліна «Професійна відповідальність юриста»

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Мобінг: поняття, види, відповідальність.
2. Спрощений режим регулювання трудових відносин.

Затверджено на засіданні кафедри історії та теорії держави і права
Протокол № _____ від „__” _____ 20__ року

Завідувач кафедри історії та теорії держави і права _____ **І. С. Лісна**

Екзаменатор _____ **О. В. Валецька**

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Усна відповідь на семінарському занятті	40 (8*5)
2	Письмова відповідь на семінарському занятті	20 (4*5)
3	Наукова доповідь	10
4	Залік	30
	Всього	100
Самостійна робота		
1	Тези доповіді на студентську конференцію	10
2	Участь у заходах неформального навчання	10
	Всього	100

Усна відповідь на семінарських заняттях включає в себе: опитування по будь-якому питанню, винесеному на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, доповнень відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), вирішення ситуаційних завдань з необхідною аргументацією та посиланням на законодавство. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Підготовка письмової відповіді спонукає до вивчення термінології та з'ясування змісту основних понять з трудового права. Проводиться протягом 5-7 хвилин на початку семінарського заняття і включає завдання по розкриттю основних понять.

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТА НА СЕМІНАРСЬКОМУ ЗАНЯТТІ:

Високий рівень (5). Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх теоретичних положень теми, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести важливі висновки, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з уже вивчених юридичних та загальноосвітніх дисциплін. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні казуси, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.

Рівень вище середнього (4). Студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття, категорії і принципи теми, а також пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, може самостійно довести їх. Демонструє здатність пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з дисципліни. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему

та обрати раціональний метод розв'язання, здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може самостійно підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки

Середній рівень (3). Студент знає основні поняття, категорії і термінологію теми, може сформулювати базові принципи теми, пов'язати їх з деякими реальними явищами, може привести в основному вірне вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести окремі приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь в основному логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент в цілому самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій, допускає незначну кількість помилок, які виправляє самостійно, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може за допомогою викладача підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.

Достатній рівень (2). Студент відтворює основні поняття і визначення теми, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних інститутів та їх відмінність, може визначити окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може. Студент може розв'язати найпростіші типові задачі за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання. При вирішенні фабули студент виконує роботу за зразком (практичним коментарем), але з помилками, які виправляє за вказівкою викладача; робить в основному вірні висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.

Низький рівень (1). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу теми елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і правові явища. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями теми, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (риси, принципи). Не здатний пов'язати матеріал теми з раніше вивченим матеріалом. При вирішенні фабули студент вміє користуватися окремими законодавчими положеннями, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки.

Наукова доповідь. Макс. оцінка – 10 балів. Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

1) якість – максимальна оцінка виставляється 7б.), якщо студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно виклав матеріал; продемонстрував здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснив критичний огляд визначень, наведених різними авторами в різних джерелах; продемонстрував здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовував фактичні та статистичні дані; продемонстрував знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників. Оформлення бібліографічного списку відповідає чинним вимогам.

2) якість захисту (презентації) – максимальна оцінка виставляється (3 б.), якщо презентація пов'язана з метою і предметом дослідження; результати дослідження узагальнюються з метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження, презентація має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження, презентація надає інформацію в логічній послідовності, презентація завершується, змушуючи замислитись над ідеєю і темою дослідження.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОПОВІДІ

9-10 БАЛІВ: студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно виклав матеріал; продемонстрував здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснив критичний огляд визначень, наведених різними авторами в різних джерелах; продемонстрував здатність робити логічні висновки та узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; використовував фактичні та статистичні дані; продемонстрував знання законодавчих та нормативних актів України, підручників, посібників.

7-8 БАЛІВ: студент послідовно, обґрунтовано та теоретично правильно виклав матеріал; продемонстрував здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, здійснив критичний огляд визначень, наведених різними авторами в різних джерелах; продемонстрував здатність робити логічні висновки та узагальнення; але не в повній мірі аргументував власне ставлення до альтернативних поглядів на певне питання; недостатньо використав фактичні та статистичні дані.

5-6 БАЛІВ: структура доповіді в основному витримана, студент вірно виконав більшу частину роботи, але при написанні допущені неточності, недостатньо логічних та обґрунтованих пояснень, допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій. В матеріалах відсутні необхідні докази та аргументи, студент лише частково висвітлює тему. Зроблені висновки є помилковими або поверховими.

3-4 БАЛИ: є неточності у структурній побудові, зміст є переказом тексту 2-3 підручників, обсяг є недостатнім для викладення обраної проблеми; має бути нове посилання на кожній сторінці на інше (нове) джерело без повторень.

0 БАЛІВ: текст в основному повторює текст підручника або Інтернет-джерела, тема не розкрита, є істотні недоліки у структурі; студент зовсім не висвітлює дискусійну тему або висвітлює її неправильно. Не витримана структура. Текст доповіді є повністю ідентичним тексту одного підручника або іншого джерела.

Критерії оцінювання тез доповіді: актуальність проблеми, ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел, стильова єдність тексту, наявність наукової новизни, дотримання вимог академічної доброчесності, оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Критерії оцінювання участі у заходах неформального навчання: відповідність теми заходу тематиці навчальної дисципліни, за узгодженням з викладачем, наявність сертифікату про участь у відповідних заходах.

Заочна форма навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів	
1	Усна відповідь на семінарському занятті	15 (3*5)	
2	Контрольна індивідуальна робота	45	
3	Доповідь	10	
4	Залік	30	
	Всього	100	
Самостійна робота			
1	Тези доповіді на студентську конференцію	10	
2	Участь у заходах неформального навчання	10	
	Всього	100	

Вимоги до індивідуального підсумкового завдання.

Контрольна робота складається з 4 завдань: 3 теоретичних завдань та аналітичного завдання.

Під час відповіді на теоретичне питання студент має продемонструвати високий рівень науково-теоретичної підготовки, що передбачає розуміння його теоретичної сутності, практики застосування норм права, власного розуміння його сутності. Студент також має показати знання науково-методологічних підходів, що притаманні даній навчальній дисципліні, позицій, точок зору вчених юристів з даного питання. Зрештою, оперуючи отриманими знаннями, студент має викласти власне бачення відповіді поставленого питання.

У тому разі, коли студент поділяє позицію щодо поставленого питання,

яка висвітлена у спеціальній літературі, то має аргументувати правильність свого вибору та прийнятність саме обраної позиції.

Аналітичне завдання передбачає вміння працювати з судовою практикою у сфері трудових відносин.

Контрольна робота надається на перевірку у термін, визначений деканатом, але не пізніше ніж за два тижні до початку сесії. Якщо робота буде надана у пізніший строк, то вона розглядатися викладачем не буде та буде оцінена як незадовільна.

Контрольна робота, яка була надана своєчасно, вважається зарахованою, якщо вона :

- відповідає вимогам до написання контрольної роботи;
- не дублює будь-яку іншу роботу студентів;
- написана за темами відповідного варіанту.

Варіанти завдань і вимоги до контрольної роботи подаються в системі Moodle. Виконана контрольна робота завантажується в електронному вигляді в систему Moodle за 2 тижні до початку іспитово-залікової сесії.

Усна відповідь на семінарських заняттях включає в себе: опитування по будь-якому питанню, винесеному на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, доповнень відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), вирішення ситуаційних завдань з необхідною аргументацією та посиланням на законодавство. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Доповіді: передбачає поглиблене вивчення студентом окремого питання з курсу дисципліни та виконання наукового огляду обраної теми (за погодженням з викладачем) із зазначенням використаної літератури; за виконання доповіді студент може отримати максимальньо 10 балів.

Критерії оцінювання тез доповіді: актуальність проблеми, ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел, стильова єдність тексту, наявність наукової новизни, дотримання вимог академічної доброчесності, оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015.

Критерії оцінювання участі у заходах неформального навчання: відповідність теми заходу тематиці навчальної дисципліни, за узгодженням з викладачем, наявність сертифікату про участь у відповідних заходах.

ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТА НА СЕМІНАРСЬКОМУ ЗАНЯТТІ:

Високий рівень (5). Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх теоретичних положень теми, може не тільки вільно сформулювати, але й

самостійно довести важливі висновки, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання, пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з уже вивчених юридичних та загальноосвітніх дисциплін. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатнім рівнем узагальненості знань. Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні казуси, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.

Рівень вище середнього (4). Студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття, категорії і принципи теми, а також пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, може самостійно довести їх. Демонструє здатність пов'язати матеріал теми з раніше отриманими знаннями з дисципліни. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може самостійно підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки

Середній рівень (3). Студент знає основні поняття, категорії і термінологію теми, може сформулювати базові принципи теми, пов'язати їх з деякими реальними явищами, може привести в основному вірне вербальне формулювання основних теоретичних положень теми, навести окремі приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь в основному логічна, але розуміння не є узагальненим. Студент в цілому самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) казуси і завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій, допускає незначну кількість помилок, які виправляє самостійно, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. При вирішенні фабули студент може за допомогою викладача підготувати нормативну базу, виконати роботу в повному обсязі й зробити правильні висновки.

Достатній рівень (2). Студент відтворює основні поняття і визначення теми, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних інститутів та їх відмінність, може визначити окремі термінологічні дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно

виправити не може. Студент може розв'язати найпростіші типові задачі за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і визначити метод її розв'язання. При вирішенні фабули студент виконує роботу за зразком (практичним коментарем), але з помилками, які виправляє за вказівкою викладача; робить в основному вірні висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи.

Низький рівень (1). Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу теми елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і правові явища. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями теми, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії (риси, принципи). Не здатний пов'язати матеріал теми з раніше вивченим матеріалом. При вирішенні фабули студент вміє користуватися окремими законодавчими положеннями, але не може самостійно виконати роботу і зробити висновки.

Рекомендовані джерела інформації

Основні джерела:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. №254/96 // Відомості Верховної Ради України. - 1996.- №3 0. Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України. - Закон від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII (в редакції за станом на 01.03.2011 року) // Відомості Верховної Ради УРСР - 1971.- № 50.- Ст. 375.
3. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. № 2454-VI (в ред. від 01.04. 2015 р.) // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
4. Кодекс суддівської етики, затверджений XI З'їздом суддів України від 22 лютого 2013 року // Режим доступу: <http://www.google.com.ua>
5. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII (в ред. від 09.07. 2023 р.) // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
6. Дисциплінарний статут прокуратури України, затв. верховною Радою України від 06.11.1991 р. № 1796-XII (в ред. 15.07.2015 р.) // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
7. Сайт Європейського Суду з прав людини. Режим доступу:[://hudoc.echr.coe.int/eng#{"itemid":\["001-115377"\]}](http://hudoc.echr.coe.int/eng#{).
8. Єдиний державний реєстр судових рішень. Режим доступу:<https://reyestr.court.gov.ua/Review/42735049>
9. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 року № 3356-12 // Відомості Верховної Ради України. - 1993.- №36.- Ст. 361.
10. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР. // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 17. - Ст. 121.
11. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей: Закон України від 6 червня 1995 р. - № 217/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1995. -

№22.- Ст.173.

12. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1996.-№ 49.- Ст. 272.
13. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1997.- № 5. - Ст. 2.
14. Про порядок вирішення колективних трудових спорів конфліктів: Закон України від 3 березня 1998 року № 137/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 34.- Ст. 227.
15. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 року № 966-XIV // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 38. – Ст. 348.
16. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. -1999.- № 45.- Ст. 397.
17. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23 грудня 2010 р. № 2862-VI // Офіційний Вісник України. – 2011. – 234 січня. – Ст. 168.
18. Про практику розгляду судами України трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 1992 р. № 9 // Бюлетень законодавства і юридичної практики. – № 1. – 1995. – С. 373.
19. Про судову практику в справах про відшкодування шкоди, заподіяної підприємствами, установами, організаціям їх працівниками: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 29.12.1992 № 14 із змінами і доповненнями, внесеними постановою Пленуму Верховного Суду України від 29.03.1997 № 3 // Вісник Верховного Суду України. - 1997.- № 2. – С. 267.
20. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 № 4// Постанови Пленуму Верховного Суду України - К., Юрінком, 1998.
21. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 грудня 1999 року № 13 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах (1972-2003). За заг. ред. В.Т. Маляренка. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2004. – С. 159-169.
22. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану Закон України від 15.03.2022 р. № 2136-IX // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2136-20>

Додаткові джерела

1. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.
2. Анакіна Т. М. Судовий прецедент у праві Європейського Союзу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Харків, 2009. 231 с.
3. Венедіктов С. В. Правове регулювання трудових відносин: вітчизняний та зарубіжний досвід. Київ: Алерта, 2012. 368 с.
4. Валецька О.В. Організація та оплата праці працівників в умовах повітряної тривоги та відключення світла «Могилянські читання - 2022:

- Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні: глобальний, національний та регіональний аспект», XX Всеукраїнська науково-методична конференція, листопад 2022, - С.
5. Валецька О.В. Мобінг у трудових відносинах: аналіз окремих проблем реалізації. Правові засоби забезпечення та захисту прав людини: вітчизняний та зарубіжний досвід, 18 травня 2023 року: Міжнародна науково-практична конференція СНУ ім. В. Даля, 2023, С.
 6. Валецька О.В. Звільнення за прогул: аналіз судової практики. XVII Міжнародна науково-практична конференція «Ольвійський форум - 2023: стратегія країн Причорноморського регіону у геополітичному просторі », 15-18 червня 2023, С.
 7. Валецька О.В. Аналіз змін у законодавство про зайнятість у період воєнного стану. Всеукраїнська науково-практична конференція ІХ Юридичні Могілянські читання 2023 р., 28 квітня 2023 р. м. Миколаїв.
 8. Валецька О.В. Проблема правового регулювання призупинення трудового договору та простою в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми права: теорія і практика: Збірник наукових праць. Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2022. № 2 (44). С. 33-41.
 9. Лисенко О.С., Валецька О.В. Адаптація трудових відносин до умов сьогодення: спрощений режим регулювання та фріланс. Юридичний науковий електронний журнал. № 10, 2022 р. С. 303-307.
 10. Галицька Д. С. Адаптація національного трудового законодавства про відповідальність до законодавства Європейського Союзу: дис. ...канд. юрид. наук: спеціальність 12.00.05 – трудове право; право соціального забезпечення. (081 – Право). Київ, 2018. 216 с.
 11. Гармонізація трудового законодавства України із законодавством Європейського Союзу: монографія / [Н. М. Хуторян, Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана та ін.; відп. ред. Н. М. Хуторян]. Київ: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 304 с.
 12. Костюк В. Л. Правові акти європейських інституцій влади у контексті становлення сучасної моделі трудової правосуб'єктності // Держава і право. 2012. Вип. 57. С. 293–298.
 13. Менів Л.Д., Булківська В.А. Актуальні підходи до запобігання мобінгу у трудових відносинах// Юридичний науковий електронний журнал. 2022. Вип. 4. С. 213–215.
 14. Рим О. М. Взаємодія трудового права Європейського Союзу та трудового права держав – членів ЄС // Тенденції розвитку науки трудового права та права соціального забезпечення: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (20 квітня 2018 р.) / за ред. д.ю.н., проф. М. І. Іншина, к. ю. н. І. С. Сахарук. Київ, 2018. С. 150–153.
 15. Рим О. М. Деякі аспекти правового регулювання часу відпочинку у Європейському Союзі // Розбудова правової держави в Україні: реалії та перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 29 травня 2020 року). Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 239–242.

16. Рим О. М. Трудове право Європейського Союзу та його вплив на розвиток трудового права України. Дисертація на здобуття ступеня доктора юридичних наук. Спеціальність 12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення. Львів, 2021.
17. Розвиток трудового потенціалу як складова соціальної безпеки України: монографія / С. В. Вишновецька, М. І. Іншин, В. Л. Костюк, І. С. Сахарук та ін. / за ред. М. І. Іншина, І. С. Сахарук. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 544 с.
18. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. 376 с.
19. Юровська В.В. Реформування трудового законодавства України: запровадження та заплановані дії // Юридичний науковий електронний журнал № 10/2022, С. 324-327.